

Nädal	Õppekava teemad / peatükk	Sisu (pädevused, eesmärgid, õpivõtted, lisamaterjalid jms)
1.	Tere! Tervitamine	<p>Õpitulened</p> <p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> - teab inimeseõpetuse tunnis hästi toime tulekuks vajalikku, nagu näiteks hindamise korraldust ja nõudeid; - mõistab viisaka käitumise vajalikkust, oskab tervitada; - oskab kaaslast kuulata ja oma kogemustest rääkida. <p>Lõiming / läbivad teemad / üldpädevused:</p> <p>eesti keel, väärtused ja kõlblus, kultuuriline identiteet, suhtluspädevus</p> <p>Tunni käik / aruteluteemad</p> <p>1. Inimeseõpetuse aine ja tööraamatuga tutvumine – soovi korral võib õpetaja sissejuhatuses kasutada lühitutvustust lk 4 ning infot inimeseõpetuse aine kohta lk 5.</p> <p>2. Tervitamine: tervitamine kui üldkehtiv viisakusnorm. Erinevad tervitamise viisid, harjutus 1 lk 6. Arutlusküsimusi: mis tunne on, kui keegi sind tervitab või ei tervita, kuidas kellegi tervitamine võib talle heameelt teha, kuidas inimesel endal on siis hea olla?</p> <p>Harjutus 2 lk 7: üldine suhtlemisoskuse, kuulamis- ja rääkimisoskuse arendamine, suvest jutustamine. Kui aega jagub, võib ülesannet lahendades vahetada paarilisi, seejuures alati alustada tervitusest. Soovi korral võib selle harjutuse edasiarenduseks lasta otsida (meelde jätta, üles märkida) sarnaseid asju laste suvemälestustest.</p> <p>Lisad</p>

		<p>Tervitamiste mäng</p> <p>Mängu võib teha kohe tunni alguses n-ö jäämurdjana või hoopis tunni lõpus. Vajalik on ruum, kus kõik mahuvad ringi liikuma.</p> <p>Ettevalmistus: selgitada lastele, et juhiseid tuleb täita samm-sammult ja täpselt. Katsetuseks võib proovida alguses, kas lapsed suudavad näiteks 1 min olla täiesti vaikselt.</p> <p>Iga etapp kestab u 1-2 min, mille õpetaja lõpetab sõnaga „Stopp!“. Seejärel selgitab õpetaja järgmist etappi ning see algab sõnaga „Läks!“.</p> <p>1. etapp. Liigu ringi. Ei räägi ega vaata mitte kellelegi otsa. Ei pörka teiste vastu. Püüa täita ruum nii, et inimesi poleks liiga tihedalt ega oleks ka tühja ruumi.</p> <p>NB! Kui ülesannet täita ei suudeta, nt hakatakse itsitama vms, siis tuleks see peatada ja selgitada, et ülesande juhiseid peab täitma täpselt (näiteks rõhutada, et võime täpselt täita ülesannet näitab, kui suur ja asjalik õppija oled) ning alustada otsast peale.</p> <p>2. etapp. Liigu ringi. Nüüd vaata aeg-ajalt vastutulijale otsa. Kui tema ka vaatab, siis hetkeks seisata, nooguta, naerata ja liigu edasi.</p> <p>3. etapp. Liigu ringi. Vaata vastutulijale otsa ja tema sulle ka. Üks tervitab mingi liigutusega ja teine teeb tema liigutust järele. Seejärel nooguta lõpetuseks ja mine edasi järgmise juurde.</p> <p>4. etapp. Liigu ringi. Tervita vastutulijat kättpidi või patsuta õlale, vaheta mõni tore tervitus ja vasta teise omale. Seejärel jäta huvasti ja liigud järgmise juurde.</p> <p>Kui aega jagub ja ülesanne õnnestus, siis võib teha ka 5. etapi, milles on juba tegemist rollimänguga. Enne iga uut rolli tuleks peatada mäng hüüdega „Stopp!“, anda lastele uus roll ning seejärel „Läks!“</p> <p>5. etapp. Liigu ringi. Tervita vastutulijaid, nagu oleksid... a) eriti tähtis isik, b) turule tõttav vanainimene, a) lasteaialaps, kes pole sõpru ammu näinud, vms.</p> <p>Mängu lõpetuseks tee aplaus endale ja sõbrale tubli mängus osalemise eest.</p>
--	--	--

		<p>Vägivallavabad mängud: https://e-koolikott.ee/material?id=3243</p> <p>Ühe 6. klassi lapse esitus tervitamisest: https://e-koolikott.ee/material?id=4304</p>
2.	Käitumisreeglid. Minu hea ja halb käitumine / Hea ja halb käitumine	<p>Õpitulemused</p> <p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> - eristab enda head ja halba käitumist; - nimetab üldtunnustatud käitumisreegleid ja põhjendab nende vajalikkust. <p>Lõiming / läbivad teemad / üldpädevused:</p> <p>eesti keel, väärtused ja kõlblus, kultuuriline identiteet, suhtluspädevus</p> <p>Tunni käik / aruteluteemad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Milleks on vaja käitumisreegleid? Milles seisneb hea ja halb käitumine? (käitumine ja hoolsus koolis jms) 2. Harjutus 1 lk 9. Algul iseseisvalt vaikselt, jätkata paarilisega, grupis või klassi aruteluna nii, et võib arutluse jooksul juurde kirjutada, kui lapsel endal ei olnud enne mõtteid kirja pandud. 3. Harjutus 2 lk 9. Käitumis- ja õppevahendite hoidmise reeglite koostamine kas ühisaruteluna õpetaja eestvedamisel või rühmatööna väikestes gruppides. Lapsi võiks suunata sõnastama lühidalt, lihtsalt ja positiivselt ning ealiselt sobivas mina-vormis (teen, panen). Püüda vältida keeldusid ja eitusi (ära...). Väga üldised sõnastused (nt „käitun hästi“) tuleks ümber sõnastada konkreetsemaks ja selgemaks (tervitan, vabandan jne).

		<p>Harjutust 3 lk 9 võib kasutada sissejuhatuseks tunni alguses või paralleelselt lk 8 tekstiga ning harjutustega 1 ja 2.</p> <p>Lisad</p> <p>Juss õpib viisakust: http://www.lastekas.ee/?go=web&id=3130</p> <p>Vägivallavabad mängud selleks, et klassi õpilased julgeksid üksteisega suhelda, kasvõi käest kinni võtta: https://e-koolikott.ee/material?id=3243</p> <p>Kooli käitumisreeglid või sisekorraeeskirjad.</p> <p>Töölehti lugupidava käitumise kohta:</p> <p>http://opikeskkond.lastefond.ee/kogumik-koos-on-hea-3/toolehed-ee/lugupidamine-2/ http://opikeskkond.lastefond.ee/kogumik-koos-on-hea-3/toolehed-ee/</p>
3.	<p>Minu käitumise mõju ja tagajärjed. Vastutus /</p> <p>Meie käitumise mõju</p>	<p>Õpitulemused</p> <p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> - väärtustab ennast ja teisi ning teab, et inimesed, nende arvamused, hinnangud ja väärtused on erinevad; - eristab enda head ja halba käitumist, kirjeldab oma käitumise tagajärgi ja annab neile hinnangu; - väärtustab hoolivust ja sõprust. <p>Lõiming / läbivad teemad / üldpädevused:</p> <p>eesti keel, geograafia, väärtused ja kõlblus, kultuuriline identiteet, sotsiaalne pädevus, kodanikupädevus</p>

		<p>Tunni käik / aruteluteemad:</p> <p>Sissejuhatuseks arutelu lk 10 oleva pildi üle – püüa kirjeldada, mida tegelased võivad selles olukorras tunda, kui nad on olude sunnil sattunud võõrasse keskkonda. Mida tunnevad need, kes sellise inimesega kokku puutuvad? Jms.</p> <p>Lk 11 jutu lugemise ja küsimuste arutluse juurde võib rääkida ka Soome asukohast, kas lastel on pereliikmeid või tuttavaid Soomes või ka mõnel muul maal jms. Arutleda, milliseid raskusi võib ette tulla õppides võõrkeelses koolis.</p> <p>Harjutus 1 lk 12, Liisa abistamine. Esialgu võib omaette mõelda, siis jagada mõtteid pinginaabriga ja täiendada oma joonist, seejärel võib jätkata arutlust järgmise õpilasega või väikses grupis. Harjutust võib täiendada lisaülesandega, tõmmata joon alla tegevustele, mida sina oled teinud või ilmselt teeksid, kui su kaaslane vajab uue kooli/klassiga tutvumisel abi.</p> <p>Harjutus 2 lk 12. Võib teha nii individuaalselt kui ka grupis. Kui lapsed iseenda häid omadusi välja tuua ei oska või ei julge, võib ülesannet muuta nii, et lapsed nimetavad neid klassi- või koolikaaslast, kellel need hea sõbra omadused on. Võib ka teha nii, et pinginaabrid nimetavad häid omadusi vastastikku: nt „Minu pinginaaber Liisa on rõõmsameelne, abivalmis...” jne. Kuna lastel võib puudu tulla sõnadest, võib neid enne ühistööna tahvlile jm üles tähendada.</p> <p>Harjutuse 2 võib vormistada ka kirjalikuks hindeliseks tööks.</p> <p>Miks on oluline olla sõbralik, abivalmis jne? Mis sellest muutub? Mida ma võidan, mida teised võidavad?</p> <p>Lisad</p> <p>Mida sõbrad koos teevad: https://koolielu.ee/waramu/view/1-de9c19a8-9ca5-4508-84f3-d088836fbf83</p>
--	--	---

4.–5.	Liiklusreeglid / Liiklus	<p>Õpitulemused</p> <p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> - teab liikluseeskirja, mis tagab tema turvalisuse; - kirjeldab, kuidas käituda liikluses turvaliselt. <p>Lõiming / läbivad teemad / üldpädevused:</p> <p>tervis ja ohutus, kultuuriline identiteet, keskkond ja jätkusuutlik areng, tehnoloogia</p> <p>Tunni käik / aruteluteemad:</p> <p>Tunni sissejuhatuses või harjutuste 1 ja 2 järel võiks arutleda peamisi liiklusreegleid ja ohte, mis lastel võivad kooliteel ette tulla.</p> <p>Lk 13: pildi arutelu. Harjutus 1: algul iseseisvalt, siis naabriga arutleda ning kirjutada erinevad mõtted harjutusse 2.</p> <p>Liiklusreeglite tähtsusest ja ohtudest saab lugeda ja arutleda lk 14.</p> <p>Harjutused 3 ja 4 lk 15: helkuri ning jalakäija teemadel reeglite sõnastamine.</p> <p>Selles peatükis võiks tähelepanu pöörata just jalakäija ohutusele, sest suvega võib mõnikord ohutus meelest minna. Tähtis on välja tuua ka sagedased eksimused, mis tänaval võivad juhtuda teed ületades jne. Võib-olla hakkavad lapsed meenutama nähtud õnnetusi või ohtlikke olukordi, siis võib arutleda, miks nii juhtus ja milliseid vigu tehti. Õpetaja ülesanne on vestlust juhtida, et tänaval liiklemist mitte liialt dramatiseerida.</p> <p>Helkuri kasutamist võiks kindlasti meelde tuletada ka pimedama aja saabudes. Jalgratturi lubade taotlemine on kooliti erinev, aga aasta alguses võiks sellest rääkida, et lapsed saaksid ka kodus sellest kõnelda ja vanemad aegsasti ka jalgratta varustusele mõelda.</p>
-------	-----------------------------	---

	Kordamine ja refleksioon	<p>Lisad Lk 16: ristsõna liikluse teemal.</p> <p>Ühistööna võiks valmistada jalakäija kõige tähtsamad käitumisreeglid ja kinnitada need klassi infostendile.</p> <p>Kasulikud lingid</p> <p>Lastelavastus „Vusserdused kooliteel“: http://lastejaam.err.ee/saade/filmid-ja-etendused/#etv2-vusserdused-kooliteel</p> <p>„Lastetuba. Timmu teadusteater. Ohutult liikluses“: https://arhiiv.err.ee/vaata/lastetuba-timmu-teadusteater-ohutult-liikluses</p> <p>Liiklusmärkide kohta lisamaterjale: https://koolielu.ee/waramu/view/1-8891e5e4889055b717e5beaa3436984aab1b4ac4</p> <p>Laps liikluses: http://www.liikluskasvatus.ee/taiskasvanud/teemad/lapsevanemale/laps-liikluses/</p> <p>Lk 17 aitab õpitule tagasi vaadata, hinnata, kui huvitav või raske oli materjal, ja anda hinnang enesele kui õppijale.</p> <p>Skaala 1–5 aitab väljendada õpitu olulisust või teema raskust matemaatiliselt. Korrata aitavad lõpetamist vajavad laused, mis on väljavõtted käsitletud teemadest.</p> <p>Oluline on, et see on lapse enda hinnang ega pruugi ühtida õpetaja või kaaslaste omaga. Kui laps hindab ennast liialt madalalt või liialt kõrgelt, tuleks sellele viidata tundlikult ja suunavalt („Kas oled kindel...?“).</p>
--	--------------------------	---

<p>6.</p>	<p>Teave, teabeallikad ja nende kasutamine. Turvaline käitumine meediakeskkonnas. / Teave, teabeallikad ja nende kasutamine</p>	<p>Õpitulemused Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kirjeldab erinevate meeltega tajutavaid teabeallikaid; - teab erinevaid teabe edastamise ja teabe saamise allikaid ning arutleb nende kasulikkuse ning usaldusväarsuse üle; - on teadlik digikeskkonna ohtudest ja oskab teabekeskkonnas eetilisel toimida. <p>Lõiming / läbivad teemad / üldpädevused</p> <p>Loodusõpetus – inimese meeled, teabekeskond, tehnoloogia ja innovatsioon, ohutus, õpipädevus, väärtused ja kõlblus</p> <p>Tunni käik / aruteluteemad</p> <p>Millised teabe edastamise viisid on erinevatel juhtudel parimad? Miks? Millist teabeallikat usaldada? Miks? Millist teavet sobib / tohib / ei tohi avaldada? Jne.</p> <p>Lk 18 pilt: tekst ja küsimused suunavad last mõistma teabe edastamise erinevaid võimalusi. Oluline on rõhutada, et teave/info ei ole ainult sõnaline. Lisaks saab siin arutleda, milliste meeltega tajuks Susanne Madise edastatud teavet. (Šokolaad – maitsemeel, lilled – lõhna- ja nägemismeel jne.)</p> <p>Harjutus 1 lk 20 sobib selle arutluse järele. NB! Valikuid võib olla mitu! Kõiki ei pea ka ära kasutama.</p> <p>Lk 19 teabeallikad, info leidmise kiirus ja usaldusväarsus. Võimalusel teha läbi mõni teabe otsimise harjutus, näiteks mõne sõna tähenduse otsimine. Internetis otsides juhtida tähelepanu sellele, et vasteid on väga palju. Võiks arutleda, mis viitab usaldusväärsele allikale. Loodusõpetusega saab siduda näiteks entsüklopeedia kasutamist.</p>
-----------	---	--

		<p>Lk 19, reeglid internetis, sh sotsiaalvõrgustikes (lisas olev link). Siin võib arutluse kaasata laste endi kogemusi seoses ebasobivate postitustega vms.</p> <p>Lisad</p> <p>Reeglid sotsiaalvõrgustikes suhtlemisel:</p> <p>http://www.targaltinternetis.ee</p> <p>http://koolielu.ee/waramu/download?rid=1-3cbb1a32-c12e-4ccd-938e-1616658e4bae&attachmentId=4077 ?</p> <p>Video „Noor, posita targalt!“: https://www.youtube.com/watch?v=burJm9e2ix0</p> <p>Video „Tunne oma netisõpru“: https://www.youtube.com/watch?v=6MFpx_E6BPQ</p> <p>E-koolikotist veel: https://e-koolikott.ee/material?id=1802</p>
7.–8.	<p>Reklaami mõju. Turvaline käitumine meediakeskkonnas.</p> <p>/</p> <p>Reklaam ja selle mõju</p>	<p>Õpitulemused</p> <p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> - selgitab, kuidas võivad reklaamid mõjutada inimeste käitumist ja otsuseid; - kirjeldab erinevate meeltega tajutavaid teabeallikaid; - on teadlik digikeskkonna ohtudest ja oskab teabekeskonnas eetilisel toimida. <p>Lõiming / läbivad teemad / üldpädevused:</p> <p>eesti keel, teabekeskond, tehnoloogia ja innovatsioon, tervis ja ohutus, väärtused ja kõlblus</p>

		<p>Tunni käik / aruteluteemad</p> <p>Mis on reklaam? Milleks reklaami kasutatakse? Milliseid võtteid reklaamides kasutatakse, et mõjutada meid ostma või tarbima?</p> <p>Mida tähendab „reklaami ohvriks minema“?</p> <p>Reklaamide näidete ülesande (harjutus 1 lk 22) võib teha tunnis või anda koduseks ülesandeks (telerist nähtud reklaami kohta etteantud mudeli järgi märkmeid teha või ajalehe-ajakirja reklaamist klassis grupitöö).</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Kas on kasutatud kuulsat inimest, tuntud laulu vms? 2) Kas on värviline? Kas on kasutatud valgusefekte vms nägemismeelele suunatud? 3) Kellele see mõeldud on: lapsed, naised, mehed, vanad inimesed vm? Millest saab aru, kellele on reklaam suunatud? 4) Hüüdlause (kuulmismeel ja meelde jääv rütm)? 5) Kas pakutakse midagi osta või tahetakse muuta inimeste käitumist (näiteks tervisekäitumist)? <p>Lisad</p> <p>Soovitavaid reklaamiklippe:</p> <p>Mänguasjade reklaam: https://www.youtube.com/watch?v=25bQByI535E</p> <p>Olerexi lasteaine: https://www.youtube.com/watch?v=i7cJMW-6NpE&list=PLWRmjZvgIUR9u2_7INVwqMeDTyIvKU6FC&index=2</p> <p>Tervislik toitumine: https://www.youtube.com/watch?v=k86zMRDlz74&list=PLO4us--sZPVNbQH41pi6mtYJxJiqxVyiF&index=7</p>
--	--	--

	<p>https://www.youtube.com/watch?v=E8m5UJBXBbl&list=PLO4us--sZPVNbQH41pi6mtyJxJiqxVyiF&index=11</p> <p>Tasuta puuvili: https://www.youtube.com/watch?v=gVSmuBGQaGY</p> <p>Jäätis: https://www.youtube.com/watch?v=5plz9hguRDw</p> <p>Mul on hääl: https://www.youtube.com/watch?v=ef9vgUV-unc</p> <p>Kadunud laste abitelefon: https://www.youtube.com/watch?v=hNt4VNRKQBk</p> <p>Amatöör-sotsiaalreklam: Miks ei tohi linde toita? https://www.youtube.com/watch?v=RbfXKnENzGs&list=PL9RlrSvJUgnVv2AxOHEXDUmzCQUN_Oiv4</p>
--	--